

Nolla kustannusvaikutteiset vakanssit sekä lainsäädännöstä johtuvat lisätehtävät**Kuntayhtymän hallitus 14.2.2022 23 §**

Valmistelija: sairaalan johtaja Olavi Airaksinen, puh 044 711 3450, sähköpostiosoite: olavi.airaksinen@kuh.fi ja johtajaylilääkäri Heikki Miettinen, puh 044 711 3950, sähköpostiosoite: heikki.miettinen@kuh.fi

Kuopion Yliopistollisen sairaalan (KYS) toiminnoissa on vuosien saatossa ollut välttämätön pakko turvata useita toimintoja tilapäisillä henkilöstöjärjestelyillä. Näissä tilanteissa, on kyseisiin tehtäviin palkattu määräaikaista työntekijöitä. Kuitenkin useissa tapauksissa alun perin tilapäiseksi tarkoitettu lisätyövoiman tarve on osoittautunut pitkäkestoiseksi ja välttämättömäksi. Tehtävät ovat jatkuneet vuodesta toiseen ja näin määräaikaissuusia on siten jatkettu vuosi kerrallaan. Talouden niukkuuden vuoksi näitä vakansseja/tehtäviä ei ole pystytty vakinaistamaan. Vuonna 2019 toteutetun YT menettelyn yhteydessä karsittiin näistä tehtävistä työntekijöitä, vaikka todellisuudessa tarvittava työpanos kuitenkin tarvittiin. Tuolloin oltiin ehkä liian optimisteja työtehtävien rationalisointiin ja digitaalisten palvelujen aiheuttaman työn säästöpotentiaalin suhteen. Toisaalta myös lainsäädäntö on lisännyt selkeästi sairaanhoitopiirin vastuulle uusia velvoitteita (mm suolitosyövän seulonta, Itä Suomen syöpäkeskus, Kansallinen ja Itä Suomen neurokeskus, palliatiivinen hoito jne.). Myös toimintatapojen uudistaminen on vaatinut henkilöstön lisäämistä. Esimerkiksi Kaarisairaalan käyttöönotto-vaiheessa sairaala-apteekin suorittama potilasturvallisuutta lisäävien älylääkekaappien täyttöpalvelu ja ylipäänsä lääkehuollon kehittyneet ja lisääntyneet viranomaismääräyksiin perustuvat vaatimukset ovat edellyttäneet uuden henkilöstön lisäystä jo 2015 alkaen.

Koronapandemian ohella viimeisten vuosien aikana henkilöstön saatavuus on muodostunut entistä haasteellisemmaksi. Nyt voimme puhua jo henkilöstöpulasta. Monia sairaalan toimintoja häiritsee merkittävästi henkilöstön huono saatavuus: se rajoittaa jo mm leikkaustoimintaa ja monien vuodeosastojen toimintaa.

KYS:ssä on nyt sijaistehtävissä jo vuosia ollut henkilöstöä määräaikaissuissa työsuhteissa ja määräaikaissuilla virkamääräyksillä edellä mainituista syistä: virkaa tai toimea ei ole voitu vakinaistaa budjetoitujen varojen (vakanssin) puuttumisen vuoksi. Tämä seikka heikentää henkilöiden sitoutumista tehtäviin ja siihen liittyy merkittävä riski heidän hakeutumiseensa muiden työantajien palvelukseen. Näin on tapahtunut jo varsin laajasti monella alueella. Siitä seuraa mm hoitojonojen ruuhkautumista. Lainsäädäntö edellyttää meiltä tietyssä ajassa palvelujen tarjoamista tai niiden hankkimista ostopalveluina tai poikkeuksellisen lisätyön (PYT) teettämisen avulla. Nämä viime mainitut järjestelyt ovat huomattavasti kalliimpi vaihtoehto omaan työhön nähden. Meillä on nyt useilla aloilla huippuosaajia, joiden pitäminen on koko Yliopistosairaalan toimintojen kannalta hyvin tärkeää ja heidän sitouttaminen vakinaiseen työhön (toimi/virka) on ehdottoman tärkeää.

Vuoden 2022 budjettivalmistelussa palvelukeskukset esittivät noin sataa uutta tointa ja virkaa yhteensä n 100. Käytettävissä ollut budjettiraami ei mahdollistanut näiden uusien vakanssien perustamista. Osa näistä vakanssiehdotuksista kuitenkin on jatkoselvittelyssä todettu sellaisiksi, joiden kustannusvaikutus on nolla. Tämä perustuu siihen, että esimerkiksi alun perin määräaikaiseksi suunniteltu työtehtävä on osoittautunut välttämättömäksi ja siihen on varauduttu jo vuosia kestäneen määräaikaisuuden vuoksi budjettivarauksena. Lisäksi budjettivalmistelussa on todettavissa vaihtoehtoisia kustannusvaikutuksia. Esimerkiksi luopumalla toisen leikkausrobotin hankinnasta ja järjestelemällä työaikoja voidaan kolmen sairaanhoitajan lisäyksellä selviytyä robottileikkausten määrän lisääntymisestä ilman uuden robotin hankintaa jatkamalla nykyisen leikkausrobotin käyttöaikaa iltaisin. Uusien hoitajien palkkakustannukset aiheuttavat kustannuksia hieman vähemmän kuin uuden robotin vuosihuoltokustannukset ja lisäksi säästyy n 2 miljoona euroa robotin hankintaan liittyviä investointikuluja. Vastaavasti sijoittamalla päivystyspoliklinikan toimintaan 6 sairaanhoitajan tehtävää parantamaan potilaiden kotiuttamista voidaan sujuvoittaa koko sairaalan toimintaa. Ruuhkautuminen ja hoitajavaje mm ortopedian vuodeosastolla rajoittaa leikkaustoimintaa, josta koituu runsaat moninkertaiset kustannukset. Ortopedialla on pahin leikkausruuhka – yli 1300 potilasta odottaa leikkausta, joista n 200 jo yli 6 kuukautta, mikä on hoitotakuulain vastainen tilanne.

Näiden edellä kuvattujen seikkojen johdosta esitän yksilöidysti seuraavien vakanssien perustamista tavoitteena sitouttaa erinomaisia osaajia turvaamaan yliopistosairaalan toimintaa ja potilaidemme hyvää tutkimusta ja hoitoa.

Nolla kustannus vaikutus tai jopa säästöä:

- 3 sairaanhoitajaa – toisen robottihankinnan siirto (huoltokustannus jo n 200 000/v) – pehmo/aistinelinkirurgia.
- 1 hoitologistikko (sairanhoitaja)– materiaalihallinnan parantaminen (osavastuut koottu yhdelle – säästö tarvikeluista).
- 1 Fysioterapeutti – tekonivelleikkaustoiminnan hoitoprosessin sujuvoittaminen.
- 3 sairaanhoitajaa lasten teholla – nykyisellään sijaisjärjestelyin – jatkuva kuormitus on mitoitusta suurempi – 2019 YT:ssä vähennys oli juuri tämä 3.
- 5 sairaanhoitajaa lastenpsykiatrian osastolle – nyt sijaisjärjestelyin hoidettu lisääntyneen väkivaltatilanteiden vuoksi.
- 1 puheterapeutti lastenneurologia– uusi puheterapia koulutus – ja pulaa joka sijaisjärjestelyin jo hoidettu + ostopalvelua.
- 1 +3 lääketyöntekijää – kaarisairaalan avaamisesta (älylääkekaappi) lähtien olleet jo sijaisina + lakisääteisiä tehtäviä.
- 2 Farmaseuttia – osasto teho, 2108 ja päivystys alue – olleet käytössä 6 v vakanssittomina.
- 1 sairaanhoitaja (hygieniahoitaja) sosiaalipuolen laitosten valvonta ja ohjeistus (rahoitus jäsenmaksu – hyväksytty 2021–2022).
- 4+2 sairaanhoitajaa – päivystys alue – triage ja kotiutusjärjestely. Päivystyksen ja kotiutuksen ruuhka jarruttaa koko sairaalan toimintaa.
- Apul ylil. Verisuonikirurgia – 14 v sijaisena Dosentti tasoinen osaaja – koulutus -> AYL.
- 1 kardiologi. Kardiologialla laaja kumppanuustoiminta vuosia – kustannukset ERVA alueelta.

- 1 Suupatologi – patologialla osaaaja pulaa muutenkin – viran vakinaistaminen (jo nyt sijaisjärjestelyin).
- 1 Fysiatrian erikoislääkäri rankakeskustoiminta – lisääntyneen kysynnän vuoksi jo kahtena vuonna sijaiskäyttöä yli yhden erikoislääkärin palkkauskustannusten. Lisäksi tässä tarve maakuntaan lähipalveluihin mm Varkaus ja Iisalmi.
- 1 Neurologialle erikoistuva lääkäri – ERVA alueen keskitetyt toiminnot – TEVA –AVH – lisääntyneet potilasmäärät ja neurologipula.
- 1 erikoislääkäri silmätaudit – alueellinen silmälääkäripula – mm Siun Sote – Sosteri – konsultaatiot/kumppanuus toiminta (tällä hetkellä PYT).
- 1 Lastenkirurgi – päivystysjärjestely vaatii (nyt tehdään lisätyönä). Osa lain velvoittamista päivystyksistä jouduttu ostamaan ulkopuolisilta työntekijöitä, kustannus korkeampi kuin vakituisen oman lääkärin. Oma vakanssi jopa säästää.
- 1 Lymfoma –lääkäri – syöpätautien lisääntyvä kysyntä/keskittäminen (nyt poikkeavalla ylityösopimuksella, jonka kustannukset korkeammat kuin vakituisen työntekijän).
- 1 syöpätautien erikoislääkäri. Syöpäsairauksien päivystys – jo nyt käytössä puoli vakanssia tilapäisjärjestelyin + ylityökorvauksia = kustannus jo yhden lääkärin kustannus.
- 1 proviisori – lääkekilpailutukset/kustannustenjakoon sopimukset – tilapäisjärjestely (vuoden 2021 – säästöt 750 000) – neuvottelu ERVA yhteistyöstä/kustannusjakoon.

Lainsäädännöstä johtuen:

- 1 Gastroenterologi – sairaanhoitaja työpari – 2021 voimaan tullut suolistosyöpä seulonta edellyttää n 700 tähystystoimenpidettä lisää vuosittain.
- 1 sairaanhoitaja Kantasolu hoitojen toteutus koko KYS ERVA alueella ja 2023 tulevalla YTA alueella. (tämä toiminta jo 2018 lääkelaitoksen luvalla aloitettu).

Yhteensä vakansseja on: 10 erialojen lääkäri vakanssia, 29 hoitaja/terapeutti vakanssia, 1 Proviisori.

Esitys

Johtajaylilääkäri:

Hallitus päättää perustaa edellä olevan esityksen mukaisesti 1 apulaisyli­lääkärin, 9 erikoislääkärin, 1 proviisorin, 21 sairaanhoitajan, 1 fysiotera­peutin, 1 puheterapeutin, 4 lääketyöntekijän sekä 2 farmaseutin vakanssit.

Lisäksi hallitus päättää perustaa myös tarvittavat virat ja antaa kaikille va­kansseille täyttöluvan.

Päätös

Hallitus hyväksyy johtajaylilääkärin esityksen.

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri

Kuntayhtymän hallitus

Pöytäkirja

14.02.2022

4 (4)

23 §